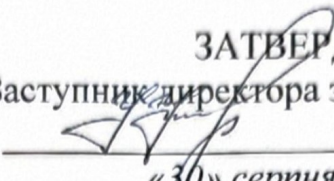

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи

Ігор ІЛЮШИК
«30» серпня 2024 р.

СИЛАБУС
освітнього компонента

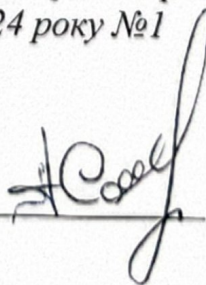
Економіка, організація і планування підприємства

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
(денної форми здобуття освіти)

Освітньо-професійна програма	<i>Автомобільний транспорт</i>
Галузь знань	<i>27 Транспорт</i>
Спеціальність	<i>274 Автомобільний транспорт</i>
Розробник:	<i>Леся ЗУБЧИК</i>

Силабус обговорений та схвалений на засіданні циклової комісії
з автомобільного транспорту та транспортних технологій
Протокол від «30» серпня 2024 року №1

Голова циклової комісії
з автомобільного транспорту
та транспортних технологій

Андрій СТРИЛЬЧУК

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг освітнього компонента (кредити ЄКТС) загальна кількість годин	6 кредитів ECTS / 180 годин
Циклова комісія	Циклова комісія з автомобільного транспорту та транспортних технологій
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність використовувати інформаційних і комунікаційних технологій. СК 2. Здатність застосовувати математичні та статистичні методи збирання, систематизації, узагальнення та обробки інформації. СК 7. Здатність аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування та ремонту об'єктів автомобільного транспорту. СК 9. Здатність організовувати ефективну виробничу діяльність об'єктів автомобільного транспорту. СК 14. Здатність аналізувати техніко-експлуатаційні показники автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів з метою виявлення та усунення негативних чинників для підвищення ефективності та безпеки їх використання.
Очікувані результати навчання	РН 2. Використовувати теоретичні та практичні знання, необхідні для виконання спеціалізованих завдань у галузі автомобільного транспорту. РН 3. Користуватися державною та іноземною мовами усно і письмово у професійній діяльності. РН 5. Користуватися технічною літературою, базами даних та іншими джерелами. РН 6. Застосовувати спеціальне програмне забезпечення, інформаційні та інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності. РН 7. Використовувати у професійній діяльності знання

	нормативно-правових актів з експлуатації, обслуговування та ремонту об'єктів автомобільного транспорту та їх систем. РН 8. Знати та застосовувати у практичній діяльності техніко-експлуатаційні показники роботи рухомого складу та техніко-економічні показники автомобільного транспорту. РН 12. Організовувати виробничу діяльність окремих виконавців з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту та їх систем. РН 14. Організовувати ефективну виробничу діяльність об'єктів автомобільного транспорту. РН 16. Здійснювати аналіз виробничої діяльності для вдосконалення процесів експлуатації, обслуговування та ремонту об'єктів автомобільного транспорту та їх систем.
Предмет і завдання освітнього компонента	Предметом вивчення освітнього компонента <i>«Економіка, організація і планування підприємства»</i> є економічні відносини, процеси та закономірності функціонування і розвитку підприємств з обслуговування та ремонту автомобілів і двигунів, а також організація, планування та економічне забезпечення їх виробничо-господарської діяльності в умовах ринкової економіки. Основним завданням вивчення освітнього компонента <i>«Економіка, організація і планування підприємства»</i> є: - ознайомлення основами економіки підприємства та роллю підприємства в ринковій економіці; - формування знань щодо організаційної структури підприємств з обслуговування та ремонту автомобілів і двигунів; - вивчення принципів організації виробничого процесу, праці та управління на підприємствах автомобільного профілю; засвоєння основ планування діяльності підприємства (виробничого, фінансового, трудового); - набуття навичок розрахунку економічних показників діяльності підприємства (собівартості, ціни, прибутку, рентабельності); - формування умінь аналізувати ефективність використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів; - розвиток практичних навичок економічного обґрунтування виробничих рішень у сфері технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів; - підготовка здобувачів освіти до свідомої професійної діяльності, здатності приймати економічно доцільні рішення в межах своєї спеціальності.

Форма підсумкового контролю	Екзамен																								
Тематичний план освітнього компонента	<i>Розділ I. Основи економіки транспорту</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 16 год.</td><td>Лекції – 4 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – 4 год.</td><td>Практичні – 2 год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – 6 год.</td><td>Самостійні – 26 год.</td></tr> </table> <i>Розділ II. Організація виробничої діяльності підприємств автотранспорту</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 17 год.</td><td>Лекції – 6 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – 8 год.</td><td>Практичні – 4 год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – 4 год.</td><td>Самостійні – 36 год.</td></tr> </table> <i>Розділ III. Планування виробничої діяльності підприємств автотранспорту</i> <table> <tr> <td><i>денна форма</i></td><td><i>заочна форма</i></td></tr> <tr> <td>Лекції – 28 год.</td><td>Лекції – 8 год.</td></tr> <tr> <td>Практичні – 26 год.</td><td>Практичні – 8 год.</td></tr> <tr> <td>Самостійні – 11 год.</td><td>Самостійні – 26 год.</td></tr> </table>	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 16 год.	Лекції – 4 год.	Практичні – 4 год.	Практичні – 2 год.	Самостійні – 6 год.	Самостійні – 26 год.	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 17 год.	Лекції – 6 год.	Практичні – 8 год.	Практичні – 4 год.	Самостійні – 4 год.	Самостійні – 36 год.	<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>	Лекції – 28 год.	Лекції – 8 год.	Практичні – 26 год.	Практичні – 8 год.	Самостійні – 11 год.	Самостійні – 26 год.
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																								
Лекції – 16 год.	Лекції – 4 год.																								
Практичні – 4 год.	Практичні – 2 год.																								
Самостійні – 6 год.	Самостійні – 26 год.																								
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																								
Лекції – 17 год.	Лекції – 6 год.																								
Практичні – 8 год.	Практичні – 4 год.																								
Самостійні – 4 год.	Самостійні – 36 год.																								
<i>денна форма</i>	<i>заочна форма</i>																								
Лекції – 28 год.	Лекції – 8 год.																								
Практичні – 26 год.	Практичні – 8 год.																								
Самостійні – 11 год.	Самостійні – 26 год.																								
Зміст освітнього компонента	<i>Розділ I. Основи економіки транспорту</i> <i>Тема 1:</i> Зміст і завдання дисципліни та її значення для фахівців з технічного обслуговування і ремонту автомобілів. Зміст та завдання освітнього компонента «Економіка, організація і планування підприємства», зв'язок з іншими освітніми компонентами навчального плану. Значення економічних знань для працівників з проведення робіт з технічного обслуговування та поточного ремонту автомобілів. <i>Тема 2:</i> Підприємство як суб'єкт господарювання. Поняття, цілі й напрямки діяльності. Правові основи функціонування підприємства. Особливості автотранспортного підприємства як суб'єкта господарювання. <i>Тема 3:</i> Види підприємств, їх організаційно правові форми. Класифікація підприємств за різними ознаками. Класифікація підприємств за організаційно-правовою																								

формою господарювання.

Тема 4: Основи підприємництва.

Поняття та суть підприємництва. Організація підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Користування майном у підприємницькій діяльності.

Тема 5: Основні засоби підприємства: їх суть та структура.
Виробничі засоби підприємства, їх структура. Основні засоби підприємства, їх економічна суть, класифікація і структура. Оцінка основних засобів.

Тема 6: Спрацювання та амортизація основних засобів підприємства.

Спрацювання основних засобів. Амортизація основних засобів та методи її нарахування. Показники ефективності використання основних засобів підприємства.

Практична робота:

1. Розрахунок амортизаційних відрахувань основних засобів та показників ефективності їх використання.

Тема 7: Оборотні засоби підприємства.

Суть, склад і класифікація оборотних засобів. Структура оборотних засобів автотранспортного підприємства. Нормування оборотних засобів. Показники ефективності використання оборотних засобів.

Практична робота:

2. Розрахунок нормативу оборотних засобів ремонтної майстерні та ефективності їх використання.

Тема 8: Нематеріальні ресурси і активи підприємства.

Поняття нематеріальних ресурсів. Поняття нематеріальних активів та охорона права власності.

Розділ II. Організація виробничої діяльності підприємств автотранспорту

Тема 9: Виробничий процес і виробничий цикл.

Поняття та складові елементи виробничого процесу. Принципи раціональної організації виробничого процесу при проведенні робіт з ТО і ремонту. Удосконалення організації виробничих процесів у сучасних умовах. Виробничий цикл: поняття та етапи.

Тема 10: Структура автотранспортного підприємства
Загальна структура автотранспортного підприємства.

Організаційна структура автотранспортного підприємства.
Виробнича структура автотранспортного підприємства.

Тема 11: Організація технічного обслуговування і ремонту автомобілів.

Суть технічного обслуговування та його види. Функції виробничих відділень. Робочий пост і робоче місце.

Тема 12: Методи організації технічного обслуговування і ремонту автомобілів.

Методи технічного обслуговування автомобілів. Розрахунок основних параметрів потокової лінії. Методи поточного ремонту автомобілів.

Практична робота:

3. Вибір методу технічного обслуговування і розрахунок кількості постів.

Тема 13: Нормування праці на автомобільному транспорті.

Суть нормування праці на АТП. Елементи та структура нормативного часу. Методи нормування праці на АТП. Коригування трудомісткості виконання робіт з ТО і ремонту автомобілів.

Практична робота:

4. Визначення норми часу і виробітку на операцію.

Тема 14: Організація матеріально-технічного постачання АТП.

Завдання і значення плану матеріально-технічного постачання АТП. Джерела постачання матеріальних ресурсів. Організація процесу матеріально-технічного постачання. Сучасні тенденції в організації матеріально-технічного постачання.

Тема 15: Розрахунок потреб АТП у матеріальних та енергетичних ресурсах для проведення робіт з ТО і ПР рухомого складу.

Значення матеріальних та енергетичних ресурсів у діяльності АТП. Класифікація матеріальних ресурсів на АТП. Розрахунок потреби у матеріальних ресурсах. Потреба АТП в енергетичних ресурсах.

Практичні роботи:

5. Розрахунок потреби у матеріальних ресурсах для проведення робіт з ТО і ремонту автомобілів.
6. Розрахунок потреби на споживані види енергії.

Розділ III. Планування виробничої діяльності підприємств автотранспорту

Тема 16: Планування на автомобільному транспорті.

Суть та завдання планування. Система планів на підприємствах автомобільного транспорту. Основні показники планування діяльності підприємств автомобільного транспорту.

Тема 17: Планування виробничого програми з технічного обслуговування і поточного ремонту автомобілів.

Вихідні дані для розрахунку виробничої програми з технічного обслуговування і поточного ремонту рухомого складу. Вибір і коригування нормативів періодичності технічного обслуговування і пробігу до капітального ремонту. Визначення кількості технічних обслуговувань і ремонтів рухомого складу. Вибір і коригування нормативів трудомісткості з технічного обслуговування і поточного ремонту рухомого складу.

Практична робота:

7. Розрахунок виробничої програми з ТО і ПР рухомого складу.

Тема 18: Планування чисельності персоналу автотранспортного підприємства.

Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства. Визначення планової чисельності персоналу АТП.

Практична робота:

8. Розрахунок чисельності працюючих для виконання робіт з ТО і ремонту автомобілів.

Тема 19: Планування продуктивності праці .

Продуктивність праці: суть, методи та показники визначення. Фактори та резерви підвищення продуктивності праці.

Практична робота:

9. Розрахунок показників рівня продуктивності праці.

Тема 20: Система оплати праці на підприємствах автотранспорту.

Заробітна плата та її види. Тарифна система та її елементи. Політика оплати праці. Механізм державного регулювання оплати праці.

Тема 21: Планування фонду оплати праці на підприємствах автотранспорту.

Форми і системи оплати праці. Організація оплати праці за колективних форм оплати праці. Фонд оплати праці, його склад і структура.

Практичні роботи:

10. Розрахунок заробітної плати за відрядної форми оплати праці.
11. Розрахунок заробітної плати за погодинної форми оплати праці.
12. Розрахунок заробітної плати бригади та її розподіл з врахуванням КТУ.
13. Розрахунок фонду заробітної плати працівників.

Тема 22: Планування витрат автотранспортного підприємства.

Загальна характеристика витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). Класифікація витрат. Кошторис витрат за елементами.

Тема 23: Планування собівартості робіт з ТО і ремонту автомобілів.

Поняття та види собівартості. Калькулювання собівартості робіт з ТО і ремонту.

Практичні роботи:

14. Розрахунок витрат на проведення робіт з ТО і ремонту автомобілів.
15. Складання калькуляції та визначення собівартості робіт з ТО і ремонту автомобілів.

Тема 24: Планування цін на транспортну продукцію.

Поняття, роль і функції ціни у ринковій системі господарювання. Види цін. Система цінових знижок і надбавок. Поняття та види тарифів на виконання робіт з ТО і ремонту автомобілів.

Практична робота:

16. Розрахунок цін на послуги транспорту.

Тема 25: Планування фінансових результатів діяльності підприємств автотранспорту.

Дохід і прибуток підприємства. Порядок формування та розподілу прибутку. Рентабельність продукції, її види і методика розрахунку.

Практична робота:

17. Розрахунок прибутковості і рентабельності виконання робіт з ТО ремонту автомобілів.

Тема 26: Планування інвестиційної діяльності.

Мета та завдання інвестиційної діяльності підприємства.

	Економічна суть, класифікація та структура інвестицій. Оцінка економічної ефективності капітальних вкладень. <i>Практична робота:</i> 18. Розрахунок системи показників оцінки ефективності капітальних вкладень. <i>Тема 27:</i> Податкове планування на автотранспортних підприємствах. Податкова система: поняття, склад і принципи побудови. Система оподаткування в Україні. Податки і платежі у автотранспортному підприємстві. <i>Тема 28:</i> Аналіз діяльності підприємств автомобільного транспорту. Предмет та завдання економічного аналізу, його види. Система показників економічного аналізу. Інформаційна база економічного аналізу. Суть методи та методика економічного аналізу. Метод елімінування. <i>Практична робота:</i> 19. Аналіз обсягів виконаних робіт з ТО і ремонту автомобілів.
Рекомендована література	Базова 1. Іванілов О.С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. – 632 с.. 2. Дмитрієв І.А., Левченко Я.С. Транспортне підприємництво: навч. посіб. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с. 3. Турченко М.О., Швець М.Д., Кірічок О.Г., Кристопчук М.Є. Планування діяльності автотранспортного підприємства : Підручник / М.О. Турченко, М.Д. Швець, О.Г. Кірічок, М.Є. Кристопчук, – вид. 2-ге перероб. та доповн. – Рівне : НУВГП, 2017. – 367 с. Додаткова 4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. 5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. 6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV. 7. Базові норми витрат палива, ухвалені Науково-технічною радою ДП «ДержавтотрансНДІпроект», протокол від 17.11.2023 № 3.

8. Галузева угода між державним агентством автомобільних доріг України і профспілкою працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України на 2024-2026 р.р.
9. Експлуатаційні норми середнього ресурсу акумуляторних свинцевих стартерних батарей колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі, затверджені наказом Міністерства транспорту і зв'язку України №489 від 20.05.2006 р.
10. Експлуатаційні норми середнього ресурсу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі, затверджені наказом Міністерства транспорту і зв'язку України №488 від 20.05.2006 р.
11. Закон України «Про автомобільний транспорт» 3492-IV від 23.02.2006 р. (із змінами від 24.02.2023 р.).
12. Закон України «Про оплату праці» №108/95-ВР від 24.03.1995 р. (із змінами від 12.01.2023 р.).
13. Інструкція зі статистики заробітної плати №5 від 13.01.2004 р. (із змінами від 17.01.2023 р.).
14. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр галузі знань 27 Транспорт спеціальності 274 Автомобільний транспорт денної форми здобуття освіти / уклад. Л. В. Зубчик. – Ковель: ВСП «КПЕФК ЛНТУ», 2022. – 76 с.
15. Норми витрат на технічне обслуговування і поточний ремонт по базових марках автомобілів, затверджені Міністерством транспорту України №7/1-4-1071 від 15.12.1995 р.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. №73. (із змінами від 12.01.2023 р.).
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 29.11.1999 р. №290 (із змінами від 29.09.2020 р.).
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. №318 (із змінами від 29.09.2020 р.).
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» від 28.12.2000 р. №353. (із змінами від 12.01.2023 р.).
20. Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту від 30.03.1998 р. №102.

	21.Гордійчук А.С., Стахів О.А., Кузнецова Т.В., Збагерська Н.В. Організація і технологія матеріально-технічного забезпечення підприємства. Навч. посібник/ за заг. ред. А.С. Гордійчука. – Рівне: НУВГП, 2012. – 256 с. 22.Корецька С.О., Якимчук А.Ю., Карпан Т.С. Економіка автомобільного транспорту . Навчальний посібник. – Рівне : НУВГП, 2012. – 309 с. Інтернет-ресурси 1. Національна бібліотека України ім. І.І.Вернадського. URL: www.nbu.gov.ua. 2. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: http://rada.gov.ua/. 3. Сайт «Законодавство України». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws. 4.
Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Види: лекція, лекція з елементами бесіди, практичне заняття, консультація, курсова робота.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Освітні компоненти: «Економічна теорія», «Технічна експлуатація автомобілів»
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Освітні компоненти: «Курсова робота», практична підготовка здобувачів, здійснення професійної діяльності
Критерії оцінювання	Рівні навчальних досягнень здобувачів ФПО: Високий рівень. Оцінка «<i>відмінно</i>» виставляється, якщо здобувач освіти ґрунтовно та системно знає економічні категорії, показники та закони, що застосовуються в діяльності підприємств автосервісу; впевнено пояснює взаємозв'язок економіки, організації та планування виробництва з професійною діяльністю (СТО, ремонтні підприємства); самостійно виконує розрахунки (собівартість, прибуток, рентабельність, продуктивність праці тощо) з обґрунтуванням кожного етапу; аналізує виробничо-економічні ситуації, робить обґрунтовані висновки та пропонує шляхи підвищення ефективності роботи підприємства; правильно використовує економічну термінологію, демонструє логічність і послідовність викладу думок. Достатній рівень. Оцінка «<i>добре</i>» виставляється, якщо

	здобувач освіти добре володіє основними поняттями дисципліни та розуміє їх практичне значення для роботи підприємств з ремонту автомобілів; пояснює більшість теоретичних положень, допускаючи незначні неточності; виконує типові економічні розрахунки за зразком або з незначною допомогою викладача; може застосовувати знання на практиці в стандартних виробничих ситуаціях; формулює висновки, але вони не завжди достатньо аргументовані. Середній рівень. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти має фрагментарні знання основних економічних понять і показників; відтворює навчальний матеріал частково, без глибокого розуміння причинно-наслідкових зв'язків; виконує найпростіші розрахунки з помилками або з постійною допомогою викладача; відчуває труднощі під час застосування знань у практичних ситуаціях; використовує економічну термінологію обмежено або неточно. Початковий рівень. Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти має поверхневі або мінімальні уявлення про економіку, організацію та планування роботи підприємств; не розуміє суті основних економічних понять і показників; не здатний самостійно виконувати розрахунки, навіть за зразком; не може застосувати знання у професійній діяльності; дає неповні, хаотичні або неправильні відповіді.
Забезпечення організації викладання ОК	https://kpefk.com.ua/pro-nas/normativno-pravova-baza-polozhennya-nakazi/
Інформація про викладача	https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/zubchik-lesya-viktorivna/

Розробник

Леся ЗУБЧИК